

To: 5.1.2e 5.1.2e) [5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e) [5.1.2e @minvws.nl]
Cc: 5.1.2e) [5.1.2e @minvws.nl]
From: 5.1.2e)
Sent: Wed 10/21/2020 7:49:15 AM
Subject: VRAAF (niet urgent) COVID wet en bezoekrecht
Received: Wed 10/21/2020 7:49:16 AM

Goeiemorgen,

Vandaag in NRC. Vraag: als we straks TWC19 hebben: dan gaan advocaten procederen tegen dit soort instellingen en krijgen ze gelijk (check)?

5.1.2e

Verpleeghuizen

Niet meer helemaal dicht, is het uitgangspunt voor de verpleeghuizen. Dat lukt niet altijd. En bezoek levert soms stress op.

VOLLEDIGE TEKST:

In het Hilversumse verpleeghuis Gooiers Erf hadden ze het zich nog zo voorgenomen: bij een tweede golf sluiten we niet opnieuw de deuren voor bezoekers. Toch liep het eind augustus anders. Een medewerker, die geen klachten had gehad, werd positief getest. In Gooiers Erf wonen zo'n 85 bewoners verspreid over elf afdelingen. Omdat de medewerker op meerdere afdelingen had gewerkt, moesten uit voorzorg alle bewoners en medewerkers worden getest.

Bestuurder Mariët de Zwaan van zorgorganisatie Inovum sloot daarom de deuren van het verpleeghuis voor twee weken. Om zo de veiligheid voorop te zetten, vertelt ze. „We wisten niet hoeveel besmettingen we in huis hadden en wilden voorkomen dat het virus zich nog verder zou verspreiden." Op de helft van de afdelingen bleken besmettingen te zijn. Op de niet-besmette afdelingen werd al snel weer bezoek toegelaten, op de afdelingen waar het virus heerste zo min mogelijk. Toch was het daar soms mogelijk, zegt De Zwaan. „Enkele bewoners met dementie waren zo onrustig dat het soms noodzakelijk was om even familie toe te laten." Inmiddels is het hele huis weer open voor bezoek.

De dilemma's van Gooiers Erf laten zien hoe lastig de omgang met bezoek in de praktijk kan zijn. Na de eerste golf, toen minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid, CDA) landelijk een bezoekverbod afkondigde dat maanden zou duren, werd in de verpleeghuissector gezegd: dat nooit meer, tijdens een tweede golf moest het menselijker. In de coronawet, die vorige week door de Tweede Kamer werd gesteund, werd zelfs een amendement van 50Plus opgenomen dat een 'bezoekrecht' regelt: iedere bewoner heeft altijd recht op ten minste één bezoeker, virus of niet.

Niet in de huiskamer

Hoogleraar ouderenzorg Jan Hamers van de Universiteit Maastricht onderzocht het beleid dat 76 verpleeghuizen door het hele land voeren sinds ze weer open zijn voor bezoek. Dat is heel verschillend, constateert hij. „Er zijn huizen die zeggen: iedereen is weer welkom, mits de hygiënemaatregelen in acht worden genomen. Andere verpleeghuizen zijn voorzichtiger en zeggen: we laten maximaal één bezoeker per bewoner toe en stimuleren het niet."

Hamers ziet ook dat bezoek in veel verpleeghuizen nu alleen in de woning van de bewoner mogelijk is, en niet

in de gezamenlijke huiskamer. Zo wordt de kans op verspreiding van het virus kleiner.

De tweede golf in de verpleeghuizen is intussen al volop bezig. Bij meer dan een kwart van de 2.500 verpleeghuislocaties zijn weer uitbraken. Bijvoorbeeld in verpleeghuis De Molenberg in het Gelderse Groenlo, waar het virus de afgelopen weken ongenadig hard toesloeg. Tientallen medewerkers en bewoners door het hele huis raakten besmet, onder de bewoners vielen zeven doden.

De heftige uitbraak gaf problemen voor de omgang met het bezoek, maar De Molenberg ging niet helemaal op slot. „We wilden echt niet weer helemaal dicht, we hebben per bewoner gekeken wat er wel en niet kon”, zegt regiomanager Judith Kroes. Ook bewoners die positief waren getest, konden bezoek ontvangen. „Bij hen mocht één bezoeker per dag blijven langskomen, we merken dat zieke bewoners juist behoefte hebben aan aandacht. Zeker ook in de terminale fase, dan mag er nu continu familie bij.”

Het bezoeken van een positieve bewoner heeft wel wat voeten in de aarde: de bezoeker krijgt een volledig beschermend pak aan, inclusief medisch mondkapje, schort, spatbril en handschoenen. Familieleden reageren daar „wisselend” op, zegt Kroes. „Veel mensen vinden het prettig dat ze alsnog welkom zijn, anderen komen liever wat later weer op bezoek omdat ze toch wat angstig zijn. Het is ook even wennen in zo'n pak.”

De juiste looproute

In veel verpleeghuizen zijn de bezoekers terug nu ze weer mogen komen, blijkt uit het onderzoek van Jan Hamers. Ongeveer een op de vijf tehuizen geeft aan dat er wel minder bezoekers komen dan voorheen. Maar dát er weer familieleden over de vloer zijn, heeft positieve effecten op het welzijn van de bewoners, hoorde Hamers. „Medewerkers zien mensen opleven. Ze zijn vrolijker en actiever, en beter aanspreekbaar.”

Een deel van de bewoners vertoont juist iets meer probleemgedrag sinds er weer bezoek mogelijk is en het dus drukker is in de verpleeghuizen. Volgens Hamers gaat dat wel om een minderheid. „Bij de meerderheid zien we positieve resultaten.”

Niet voor alle medewerkers, die al maanden een hoge werkdruk ervaren, is de terugkeer van bezoekers alleen positief. Soms vormt het bezoek ook een extra belasting. Zo moeten ze bijvoorbeeld controleren of iedereen een mondkapje draagt, voldoende afstand houdt of de juiste looproute naar de kamer van hun familielid volgt. In sommige verpleeghuizen leidt dit volgens het onderzoek van Hamers „tot discussies en soms zelfs tot aanvaringen met naasten als die worden aangesproken op het naleven van de regels”. Hamers ziet, zegt hij, dat verpleeghuizen worstelen met „een fragiele balans tussen welbevinden en infectiepreventie”.

In het Arnhemse verpleeghuis Insula Dei moesten drie afdelingen deze maand tijdelijk weer op slot vanwege nieuwe besmettingen. Bij een van de afdelingen is sinds deze week weer beperkt bezoek mogelijk.

Het is dit soort maatwerk waarmee de verpleeghuizen de tweede golf proberen door te komen, zegt bestuurder Yolanda de Jong. „We hebben met z'n allen gezegd: we willen niet opnieuw dicht. Dus doen we ons uiterste best om het bezoek zo veel als mogelijk te laten doorgaan. Of we dat gaan volhouden? Daar ga ik voor, tot het tegendeel bewezen wordt.”

Met bezoek in het verpleeghuis blijft het balanceren

Voor het personeel leveren de bezoekers soms een extra belasting op